

619 Εργοθεραπείας ΤΕΙ Αθήνας

Το Τμήμα Εργοθεραπείας, ιδρύθηκε το 1977 στην Ανώτερη Σχολή Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας (Α.Σ.Υ.Κ.Π.) των Κέντρων Ανώτερης Τεχνολογικής & Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Κ.Α.Τ.Ε.Ε.), τα οποία ήταν ενταγμένα στην ανώτερη εκπαίδευση. Από το 1983, με την ίδρυση των Τ.Ε.Ι. τα οποία εντάχθηκαν πλέον στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το Τμήμα Εργοθεραπείας αποτελεί ένα από τα 15 τμήματα της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας(Σ.Ε.Υ.Π.) του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της Αθήνας και είναι το μοναδικό Τμήμα στην Ελλάδα που παρέχει εκπαίδευση στην επιστήμη της Εργοθεραπείας. Στεγάζεται στον πρώτο όροφο του κτιρίου της ΕΡΓΑΣ στη διασταύρωση της λεωφόρου Αθηνών και Μητροδρόμου 24.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ

Τα Επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων του Τμήματος Εργοθεραπείας του Τ.Ε.Ι. Αθήνας καθορίζονται από Προεδρικό Διάταγμα Υπ' αριθ. 83, Αθήνα 30/01/1989 (ΦΕΚ 37, τεύχος, 7/2/1989).

Άρθρο 3 - Πτυχιούχοι Τμήματος Εργοθεραπείας

1. Οι πτυχιούχοι του τμήματος Εργοθεραπείας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας (ΣΕΥΠ) των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις τους, ασχολούνται στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις που κάθε φορά ισχύουν, είτε ως μέλη της ομάδας αποκατάστασης είτε ως αυτοαπασχολούμενοι και προσφέρουν υπηρεσίες σε συνεργασία με τον αντίστοιχο γιατρό σε άτομα των οποίων η ζωή έχει διαταραχθεί από σωματικό τραυματισμό, προβλήματα ανάπτυξης, γηρατειά, κοινωνικά και συναισθηματικά προβλήματα.

2. Ειδικότερα οι παρακάτω πτυχιούχοι έχουν δικαίωμα απασχόλησης είτε ως στελέχη των νοσοκομείων ή κέντρων αποκατάστασης ή ιδρυμάτων χρονίως πασχόντων είτε ως αυτοαπασχολούμενοι στα εξής αντικείμενα και δραστηριότητες:

α) Στα νοσοκομεία:

η Γενικά: Ελαφρές χειροτεχνίες, επιτραπέζια παιχνίδια, προγραμματισμένη μελέτη και διάβασμα., ασχολίες για τους ώμους - βραχίονες άκρα χέρια για ανθρώπους που περπατούν με δεκανίκια, εξάσκηση σε δραστηριότητες καθημερινής ζωής, προσαρμογές επίπλων για το σπίτι, κατάρτιση ημερήσιου προγράμματος για το σπίτι, πιθανή προεπαγγελματική αξιολόγηση.

η Ορθοπεδικά: Ασχολίες καθημερινής ζωής (ντύσιμο- φαγητό-υγιεινή). Ακόμη διάβασμα-γράψιμο, δουλειές σπιτιού, μετακίνηση, πιθανή χρησιμοποίηση τεχνικών βοηθημάτων, εκφραστικές και δημιουργικές ασχολίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για επαγγελματική ανίχνευση, εργασία τηλεφώνου, πακετάρισμα, δουλειά σε πρέσα -τόρνο κλπ.

η Παιδιατρικά: Οργάνωση παιχνιδιών με κανόνες - αρχές, διδαχή χειροτεχνιών και ποικίλων υλικών και εργαλείων, αυτοϋπηρετήση, κοινωνικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, κοινωνικοποίηση, εκμάθηση λεπτών κινητικών δεξιοτήτων, αξιολόγηση γραφή κλπ.

η Ψυχιατρικά: Δραστηριότητες που προσφέρουν ευκαιρίες για άμεση ή συμβολική ικανοποίηση σωματικών και πρακτικών αναγκών, ευκαιρίες για ανάπτυξη αισθητηριακής αντιληπτικότητας και συντονισμό των κινήσεων, ευκαιρίες για εξάρτηση και ανάπτυξη της έννοιας του ΕΓΩ, αίσθημα προσωπικής αξίας.

Ακόμη επαγγελματικές και βιομηχανικές ασχολίες, κοινωνικές - ψυχαγωγικές και ομαδικές ασχολίες που θα βοηθήσουν τη γενική σωματική κινητοποίηση.

β) Στα Γηροκομεία - ΚΑΠΗ:

Κινητοποίηση των ηλικιωμένων με δραστηριότητες ψυχαγωγικές -χειροτεχνικές -ομαδικές, αυτοϋπηρετήση - ανεξαρτητοποίηση λειτουργικές με καθοδηγούμενη εργασία.

γ) Στα Κέντρα (Αποκατάστασης -Κοινωνικής ψυχικής υγιεινής -Αποτοξίνωσης -Σωφρονιστικά καταστήματα -Φυλακές):

η Κινητοποίηση των ανθρώπων με δραστηριότητες που υποστηρίζουν ψυχολογικά και ενισχύουν τη λειτουργικότητα του σώματος και την αντοχή με στόχο την επαναφορά στην κοινωνική ζωή.

η Προγραμματισμός δραστηριοτήτων σε εργαστήρια, διδασκαλίας συνηθειών εργασίας.

η Κοινωνικοποίηση με ομαδικές εκδηλώσεις, παιχνίδια και προώθηση στην επαγγελματική αξιολόγηση.

δ) Συμμετοχή και προώθηση στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας βοηθώντας στην πρόληψη και την οργάνωση κοινωνικής υπηρεσίας αποκατάστασης., στην προεπαγγελματική εκπαίδευση και στα προστατευόμενα εργαστήρια, με τη χρησιμοποίηση της καθοδηγούμενης εργασίας και την εκπόνηση των κατάλληλων προσαρμογών και στα σχολεία νηπιαγωγεία - παιδικούς σταθμούς όπου ο βασικός στόχος είναι η πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση των προβλημάτων της παιδικής ηλικίας μέσα στο περιβάλλον που ζει και αναπτύσσεται.

3. Οι πτυχιούχοι του παραπάνω τμήματος μπορούν να απασχολούνται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και κατάρτισης σύμφωνα με την κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία. Επίσης μπορούν να απασχοληθούν και ως μέλη ερευνητικών ομάδων σε θέματα της ειδικότητάς τους.
4. Οι πτυχιούχοι του παραπάνω τμήματος ασκούν το επάγγελμα στο πλαίσιο των παραπάνω επαγγελματικών τους δικαιωμάτων μετά την απόκτηση άδειας άσκησης επαγγέλματος, που χορηγείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Πρόγραμμα Σπουδών

A. Γνωστικό αντικείμενο

Το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος Εργοθεραπείας καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της μελέτης των ανθρωπίνων λειτουργικών ενασχολήσεων (αυτοσυντήρησης, παραγωγικότητας, ελεύθερου χρόνου), τον εντοπισμό των δυσλειτουργικών στοιχείων και την εξειδικευμένη εργοθεραπευτική παρέμβαση, με σκοπό την επιτυχή ανάληψη λειτουργικών ρόλων ζωής.

B. Σκοπός του προγράμματος σπουδών

Οι σκοποί του προγράμματος εργοθεραπείας είναι:

1. Η απόκτηση γνώσης σχετικά με το ρόλο της λειτουργικής ενασχόλησης του ατόμου στην προαγωγή της υγείας, καθώς και στην πρόληψη και θεραπευτική αντιμετώπιση της δυσλειτουργίας.
2. Η ανάπτυξη των βασικών δεξιοτήτων των σπουδαστών για την εφαρμογή της εργοθεραπείας, δηλαδή την αξιολόγηση της λειτουργικής επίδοσης του ατόμου, τον εντοπισμό των δυσλειτουργιών του, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της κατάλληλης παρέμβασης και την τελική εκτίμηση της αποτελεσματικότητας της όλης διαδικασίας.
3. Η ανάπτυξη ικανοτήτων για οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση των προγραμμάτων εργοθεραπείας.
4. Η ανάπτυξη της αυτογνωσίας, της ενσυναίσθησης και των απαραίτητων δεξιοτήτων για την δημιουργία κατάλληλης θεραπευτικής σχέσης με τον πελάτη και την οικογένεια του στα πλαίσια της τήρησης των αρχών της δεοντολογίας.
5. Η απόκτηση γνώσης για συμβουλευτική και γνωμοδότηση σε θέματα που άπτονται του γνωστικού πεδίου της εργοθεραπείας.
6. Η εκπαίδευση στους τομείς της ερευνητικής μεθοδολογίας, της ικανότητας συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, καθώς και της συγγραφής εργοθεραπευτικών μελετών.
7. Η ανάπτυξη της ικανότητας εφαρμογής των γνώσεων που αποκτήθηκαν με την κατάλληλη πρακτική άσκηση σε χώρους εφαρμογής της εργοθεραπείας.
8. Η οργάνωση των χώρων και του εξοπλισμού για τη λειτουργία του νέου προγράμματος σπουδών. Η αύξηση του ρυθμού εισαγωγής και χρήσης πολυμέσων και άλλων εποπτικών μέσων διδασκαλίας στις αίθουσες διδασκαλίας και τα εργαστήρια.
9. Η κάλυψη των αναγκών σε προσωπικό .
10. Η καθιέρωση της πολλαπλής βιβλιογραφίας.
11. Η ανάπτυξη προγραμμάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης για τους πτυχιούχους του τμήματος και
12. Η διεύρυνση των ερευνητικών δραστηριοτήτων.

Γ. Περιγραφή του πτυχιούχου του τμήματος

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους οι πτυχιούχοι αποκτούν τις απαραίτητες επιστημονικές γνώσεις και ικανότητες σαν εργοθεραπευτές, για να μπορούν να απασχολούνται σε όλους τους τομείς του γνωστικού αντικείμενου του τμήματος, είτε ως ελεύθεροι επαγγελματίες, είτε ως υπεύθυνοι, στελέχη ή μέλη επιστημονικών ομάδων σε επιχειρήσεις, οργανισμούς και υπηρεσίες.

Ειδικότερα ο εργοθεραπευτής μετά το τέλος των σπουδών του θα δύναται να προσφέρει τις υπηρεσίες του χρησιμοποιώντας τα παρακάτω μέσα, μεθόδους και τεχνικές:

- 1) την ανάλυση και την εκπαίδευση, μέσω έργου-σκόπιμης δραστηριότητας, με στόχο την ανεξαρτητοποίηση του ατόμου στους τομείς λειτουργικής ενασχόλησης (αυτοσυντήρηση, παραγωγικότητα, ελεύθερο χρόνο).
- 2) τον σχεδιασμό, την κατασκευή και την εφαρμογή ορθοτικών και προθετικών μηχανημάτων, έτσι ώστε να βελτιωθεί η λειτουργική επίδοση του ατόμου.

- 3) την ανάλυση, την επιλογή και την χρήση προσαρμοσμένου εξοπλισμού ή βοηθητικής τεχνολογίας ή μηχανημάτων, για βελτίωση της λειτουργικής επίδοσης του ατόμου.
- 4) την ανάλυση, επιλογή και εφαρμογή δραστηριοτήτων, για την ανάπτυξη ή επαναπόκτηση ή διατήρηση αισθητικοκινητικών, γνωστικών και ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων.
- 5) την προσαρμογή του φυσικού περιβάλλοντος, για την προαγωγή της υγείας, της ποιότητας ζωής και της λειτουργικής επίδοσης των ατόμων (άρση αρχιτεκτονικών ή περιβαλλοντικών εμποδίων)

Δ. Δομή των σπουδών

Η διάρκεια σπουδών στο τμήμα εργοθεραπείας είναι οκτώ εξάμηνα. Από το εαρινό εξάμηνο του 2000-01 εφαρμόζεται σταδιακά το νέο πρόγραμμα σπουδών, μετά την επίσημη έγκρισή του από το Ι.Τ.Ε. Κατά την διάρκεια των επτά πρώτων εξαμήνων οι σπουδές περιλαμβάνουν θεωρητική και εργαστηριακή διδασκαλία, ασκήσεις πράξης, σεμινάρια, επισκέψεις σε χώρους οργάνωσης και εφαρμογής εργοθεραπευτικών προγραμμάτων και εκπόνηση ατομικών και ομαδικών εργασιών με έμφαση στην μελέτη θεμάτων που άπτονται της ειδικότητας. Το τελευταίο εξάμηνο (8ο) περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση στο επάγγελμα καθώς και την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας.

Στα μαθήματα γενικής υποδομής του τμήματος (14) περιλαμβάνονται: Ανατομία, βασικά στοιχεία Φυσιολογίας και Νευροφυσιολογίας, Εισαγωγή στην Ψυχολογία, Νοσολογία, Νευρολογία, Παιδιατρική, Ορθοπαιδική, Στατιστική, σε έκταση και βάθος κατάλληλου επιπέδου για την κατανόηση της ανθρώπινης λειτουργίας και λειτουργικότητας.

Τα μαθήματα ειδικότητας του τμήματος(13) είναι: Εργοθεραπεία I & II, Ε/θ σε ενήλικες με ψυχικές διαταραχές, Ε/θ σε ενήλικες με νευρομυικές διαταραχές, Ε/θ σε παιδιά και εφήβους I & II, Ε/θ σε ηλικιωμένους, Κλινική Άσκηση I & II, Νάρθηκες & βοηθητικά μηχανήματα, Δ.Κ.Ζ.- βοηθήματα-εργονομία, Τεχνολογία στην Ε/θ, Ομάδες στην Ε/θ.

Τα μαθήματα ειδικής υποδομής του τμήματος είναι 14 : Εργοθεραπεία I, η δραστηριότητα στην Εργοθεραπεία, Ανάπτυξη και Εργοθεραπεία, Μεθοδολογία έρευνας στην Ε/θ I & II, Θεραπευτικά μέσα Ε/θς I,II,III,IV, Κινησιολογία εφαρμοσμένη στην Ε/θ I & II, Ψυχοπαθολογία παιδιών και ενηλίκων, Ξένη γλώσσα ορολογία I & II .

Επίσης το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος περιλαμβάνει και 4 μαθήματα Δ.Ο.Ν.Α. (Μαθήματα Διοίκησης, Οικονομίας, Νομοθεσίας, Ανθρωπιστικών σπουδών) τα οποία βοηθούν τους σπουδαστές, τόσο στον επαγγελματικό τους τομέα, όσο και στην πνευματική τους καλλιέργεια γενικότερα. Ειδικότερα περιλαμβάνει:Δομές και συστήματα υγείας, Δημόσια Υγιεινή, Η Ε/θ σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον, Οργάνωση και διοίκηση Υπηρεσιών Ε/θς, Δεοντολογία στην Ε/θ, Κοινωνιολογία.

Η εκπαιδευτική τάση σε διεθνές επίπεδο είναι η μετατόπιση του κέντρου βάρους της εκπαιδευτικής διαδικασίας από τον διδάσκοντα στον διδασκόμενο(student centered learning).Συνεπώς για τους σπουδαστές το πρωτεύον είναι, όχι πόσες ώρες θα παρακολουθήσουν διδασκαλία στην αίθουσα, αλλά πόσες ώρες θα διαθέσουν για τις σπουδές τους συνολικά με την βοήθεια πάντα των διδασκόντων, η οποία τους παρέχεται τόσο μέσα στην αίθουσα, όσο και εκτός της αίθουσας διδασκαλίας.

Η πρακτική άσκηση στο 8ο εξάμηνο πραγματοποιείται σε χώρους οργάνωσης και εφαρμογής εργοθεραπευτικών προγραμμάτων (γενικά και ειδικά νοσοκομεία, κέντρα αποκατάστασης, ΚΑΠΗ, εκπαιδευτικές και θεραπευτικές μονάδες για παιδιά και ενήλικες κ.α.) με σκοπό την εμπέδωση των γνώσεων των προηγούμενων εξαμήνων, την παροχή δυνατότητας ανάπτυξης πρωτοβουλιών καθώς και την δυνατότητα ανάπτυξης ικανοτήτων επίλυσης προβλημάτων.

Τέλος, η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας, πριν από την λήψη του πτυχίου, δίνει την δυνατότητα στον σπουδαστή να αποκτήσει την εμπειρία της μελέτης ενός θέματος της ειδικότητας σε βάθος, με πειραματική ή με συνθετική εργασία, βασισμένη στη βιβλιογραφική ανασκόπηση.

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

- 1 ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ I
- 2 Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ Ε/Θ
- 3 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ
- 4 ANATOMIA
- 5 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ
- 6 ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑ I

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

- 1 ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ
- 2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ & Ε/Θ
- 3 ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΙΙ
- 4 ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ Ε/Θ Ι
- 5 ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ
- 6 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗΝ Ε/Θ
- 7 ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΙ

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

- 1 ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ Ε/Θ Ι
- 2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗΝ Ε/Θ ΙΙ
- 3 ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΙΙΙ
- 4 ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ Ε/Θ ΙΙ
- 5 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ
- 6 ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ & ΕΝΗΛΙΚΩΝ
- 7 ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΗ

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

- 1 Ε/Θ ΣΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΜΕ ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ
- 2 Ε/Θ ΣΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΜΕ ΝΕΥΡΟΜΥΙΚΕΣ ΔΙΑΤ.
- 3 Ε/Θ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ
- 4 ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ Ε/Θ ΙΙ
- 5 ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ
- 6 ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ Ε/Θ ΙΙ

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

- 1 ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ Ι
- 2 ΝΑΡΘΗΚΕΣ & ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
- 3 Ε/Θ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ ΙΙ
- 4 Ε/Θ ΣΕ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

- 1 ΚΛΙΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΙΙ
- 2 ΚΟΙΝΟΝΙΟΛΟΓΙΑ
- 3 ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ Ε/Θ ΙV

Ζ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

- 1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Ε/Θ
- 2 Α΄ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

- 3 Δ.Κ.Ζ. - ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ - ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ
- 4 ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗΝ Ε/Θ
- 5 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
- 6 Α ΔΟΜΕΣ & ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ
- Β ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗ
- Γ Η Ε/Θ ΣΕ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒ.
- Δ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ Ε/Θ

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

- 1 ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ
- 2 ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ